

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 18 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 188.

V Ljubljani, v četrtek 19. avgusta 1886.

Letnik XIV.

Prešteto in pretehtano.

Veliki Šmarni dan, 15. avgusta t. l., je ves svet gledal v Belgijo, v glavno mesto Bruselj, kjer so delavci napovedali shod. Dejanje, ki se je tam vršilo, ni pomenljivo, ali važno v tem smislu, da se od tega dneva začne nov red po svetu in bodo narodi pomnili tega dneva, spominjaje se zgodovine. Tega ni bilo, a vendar je ta dan važen, kot znamenje naše dōbe; djanja, svet pretresujoča, se dolgo pripravljajo, kdor jih opazuje, jih nekako naprej sluti, dočim tega, ki vse sproti pozabi, tako dejanje iznenadi in osupne, ker ni pazil na predznamenja.

Letošnjo spomlad pokazali so delavci v Belgiji, česa je človek zmožen, kedar se ga obup polasti, in zdvoimi sam nad svojo osodo ter sovraži vsacega posestnika. Vojaki, redarji so zadušili požar, nasledek tega so ječe in zaporji za izgreznike in pokončevalce, duševni kolovodje so se brzkone potuhnili, kajti navadno je, da gredó največi kričači prvi, a njih zli duhovi se umakujejo, kedar pride do dejanja.

Anarhisti so tudi na sosednim Nizozemskem pokazali svojo moč tako silovito, da so le z velikim naporom ljudstvo vstrahovali.

Na 15. dan avgusta so napovedali delavci belgijski shod v Bruselji, kjer hočejo, zbrani v nebrojnim številu, pokazati kaj so in kaj hočejo. Prišel je res napovedani dan, oblasti so se tudi pripravile na njihov prihod, gasilci so bili že pripravljeni, ko bi imel ogenj nastati. Ali glej, delavci so prišli, bilo jih je baje 25 do 30 tisoč. Nereda ni bilo izrednega, delavci so povedali, kaj hočejo. „Občno volilno pravico hočejo imeti.“ S to glasilko so se zbrali, to je bila tista glasilka, po kateri so drug drugega nagovarjali. — Mirni so bili; tako nespametni niso delavci, da bi drli v nastavljen puške in nasajena bodala, saj še dobro pomnijo, kako se jim je pred kratkim zgodilo. Vendar odloženo ni opuščeno; njihov skrivni vodje so hoteli videti svojo armado, iz tega vzroka poklicali so delavce iz vse okolice, prešteli in pretehtali so jih. Sedaj vidijo, kako močna je vojna, ktera jim je v sili na razpolaganje; za sedaj naj bode dosti te demonstracije, več vodje niso nameravali.

Zgodilo se je pri teh demonstracijah v Bruselji nekaj, kakor slučajno, kar nas more vse s skrbjo in žalostjo napolniti, nam pa tudi razodeva, kakšen duh vodi te demonstrante in delavce. — Delavci so korakali mirno po ulicah, razkazovaje svoje listke za klobokom z napisom: „Volilna pravica“, kar pride od neke strani cerkvena procesija; ne pozabimo, da je ta dan velik praznik katoliške cerkve in da vsak katolik ta dan slavi nebeško Kraljico v nebo vzeto. Videti procesijo, so delavci kar začeli divjati, vzbudil se je v njih poživljeni človek, ki sovraži vse, kar ga spominja na Boga, na dušo in na večnost. Tisti ljudje, ki so prej peli revolucijske pesmi, so sedaj začeli zaničevati vero in pobožnost.

Kaj vam je vera na poti, ali je krščanska vera kriva vaše revščine in stiske? Mar ni ona edina tolažba revnemu na tem svetu, ali ni bil začetnik naše vere najbolj ubožen na tem svetu, če tudi vsegamogočen? Da, najubožnejši, kar jih je kedaj božje solnce obsevalo! Mar li ni bil njegov rednik ubog rokodelce? Da, vse res; a že slišimo, kaj nam očgovarjajo ti ubogi trpini: „Po smrti je vsega konec“.

Dokler človek upa nebesa na onem svetu; dokler se nadja plačila po smrti, toliko časa vé in zná vse težave voljno prenašati; a gorjé, če človek zgubi vero in z njo up večnega plačila! Človek postane divja, krvoločna zver.

Francoska revolucija pred sto leti bode stala kot svarilno znamenje, dokler bodo časi in zgodovina na tem svetu. In vendar so isti nauki, kakor takrat, katerih so se delavci navzeli ali pri svojih gospodarih ali pri drugih novošegnih liberalnih paganih, ki niso zadovoljni s tem, da jim delavec dela, kakor črna živina za najmanjšo plačo, s katero živeti ne more, še upanje in tolažbo, ktero najde vsak človek, bogatin in revež v sv. veri, še tega mu ne privoščijo, še to edino so mu vničili. Pred takimi delavci se po pravici svet trese. Pokazali so 15. avgusta svojo moč, izdali so besedo, s katero se bodo sklicevali skupaj ter porazumljevali in spoznavali. Misli, katerih se svet poprime, ktere ga potem vodijo in naprej drvé, se ne dajo s silo odpraviti. Naj se zatara upor tukaj, prikazal se bode drugej, naj se vniči danes, prikazal se bode jutri, jutri k letu z večjo silo. Ubogi svet, glej to te čaka. Je li ni pomoči?

Na Belgijskem je sedaj katoliška vlada, nji pripada težavna naloga, poravnati razmere med delavci in gospodarji, povzdigniti delavce duševno in gmotno. Dati mu nazaj vkradeno blago. Tu je edina pomoč.

Ako se delavcu samo plača zboljša, mu je sicer pomagano za trenutek, a prej in slej pride zopet v tisto sužnost kakor je bil poprej. O groznih bēdah in stiskah, o neznanosti revščini so vedle povedati komisije, ktere je vlada poslala, naj pozvedujejo o stanju delavcev in naj nasvetujejo pomočkov v zboljšanje delavskega stanú. Skrajni čas je res, da se vlada v Belgiji resno loti tega dela, sicer bode zgubila zaupanje pri prebivalstvu, ki je večinoma dobro katoliško, ako sedanja katoliška vlada na krmilu nič ne stori za delavski stan. Znabiti bo pa to storila liberalna vlada, ki morebiti za njo pride na krmilo, se vé, da v svojem smislu.

Najbolj žalostno znamenje našega časa je pa nejevera, ktera se razširja med prostim ljudstvom in med delavskim stanom. Modérni pagani sovražijo katoliško cerkev, da bi delavce odvrgli od nje, dolžé katoliško duhovščino, da ji ni skrb za zveličanje duš, marveč za gospodarstvo nad njim, dolžé cerkev trdosrčnosti in neusmiljenosti, ter katoliški duhovščini očitajo, da hoče ljudstvo ohraniti v nevednosti, da lože gospodari nad njim. Odpadnik Julijan je hotel dobrotljive naprave krščanstva vpe-ljati v pagansko vero, a framasonska družba, pravi antikrist našega veka, se ponaša s svojo navidezno človekoljubnostjo, in tako uboge odvráčuje od katoliške vere.

O vseh teh in takih govori evangelj: „Po njih delih jih bote spoznali.“ Taki ljudje skazujejo revežem dobrote, kedar jih mislijo sebi pridobiti ter v svojo korist zlorabiti, sicer jim je pa revež stvar brez pravice. Da, kakor je bil suženj nekdanj paganom pred Kristusovim časom, tako je še sedaj z revnim, imenuje naj se že delavec ali suženj tam, kjer kraljuje paganstvo, ali starodavno ali novošegno, je isto. Kakor je starodavno suženstvo le katoliška cerkev zatrla, tako zamore le ona delavcu pomagati. Et nunc, reges (et), qui judicatis terram, intelligite!

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. avgusta.

Notranje dežele.

Na cesarskem dvoru zgodile so se v naj-novejšem času prav važne spremembe — za cesarjevo okolico namreč — kajti ostali svet tistih ne bo veliko čutil ali pa prav nič. Prvi cesarjev general-adjutant FZM. baron Mondel šel bo v pokoj in pride na njegovo mesto dosedanji korni zapovednik v Krakovem, FML. princ Windischgrätz. Povod tej spremembi je bolezen, ki jo ima baron Mondel v vratu in ktera ga je večkrat zadrževala, da ni mogel dostikrat na jako važne izlete s cesarjem. Mož je vžival in ima še popolnoma zaupanje cesarjevo, ker se ni nikdar pečal s politiko, temveč je bil z dušo in telesom vojak, kar ga je v cesarjevih očeh toliko bolj povzdignilo. Baron Mondel je imel tudi pri ogerski vladi jako mnogo in dobrih prijateljev, kateri vsi njegov odstop obžalujejo. Da odstopi, je njegova lastna želja, kajti odličnjak je sprevidel, da zahtevam službe ne more več kos biti. Služba prvega general-adjutanta cesarjevega je namreč silno težavna ter vedno krepkega in celega moža zahteva. Mondel jo je opravljal z navdušenostjo, dokler je bil zdrav; sedaj pa, ko več ne more, prepustil bo mesto drugemu.

Namestnik barona Mondelna pri presvitem cesarji za pobočnega adjutanta, pravijo, da bo feldmaršallajtenant princ Ludovik Windischgrätz, ktere ga v zapadni Galiciji kot ondašnjega vojnega zapovednika jako obrajtajo. Naši čitatelji se ga bodo še spominjali nedavno na sijajnem banketu proti madjarskim demonstracijam. Grof Potocki mu je bil tedaj napravil jako sočutno zdravico, ki je imela jako pomenljiv političen pomen, kteremu še temvečjo važnost pripisujejo, ker se je grof Potocki do princa Windischgrätza obrnil v nemški besedi v sredi strogo poljaške družbe. No to ni nič kaj posebnega. Princ Windischgrätz se je sam izrazil, takoj ko je vstopil v družbo, da poljaščine ni tolikan zmožen, da bi se gladko pogovarjati upal. Že dvorljivost sama, še več pa želja Potockijeva, da bi ga princ vse razumel, kar mu ta povedati želi, nagnila je Potockega, da mu je nemški govoril. Govor je bil namreč preračunjen na vtis, ktere ga bo še le protigovor Windischgrätzov napravil proti Madjarom in Potocki se ni motil. Kakor je računil, tako se je zgodilo. Da se je pa to zgodilo, moral je pa princ Windischgrätz pred vsem drugim razumeti, s čim da so ga zbrani Poljaki počastili. Od tod toraj veliki pomen nemškega nagovora v Krakovem pri banketu zavarevalne banke. In prav ta princ Windischgrätz pride na Mondelnovo mesto v cesarjevo obližje.

Dalmatinski državni poslanci pripravljajo spomenico, v kateri bodo izražene vse želje in težnje ondašnje slovansko-narodne stranke. Spomenico to mislijo izročiti vladi še preden se bo sešel zopet državni zbor. Spomenica mora biti jako pomenljiva, kajti poslanec Klaič in drugovi so se izrazili, da je njihov odhod v državni zbor letos v jeseni le od tega odvisen, kako da bo vlada tisto spomenico sprejela in kaj jim bo pri tem sporočila. Poglavitna vsebina spomenice obravnava menda laški jezik kot uradni jezik po dalmatinskih cesarskih in deželnih uradih, in zahteva, da naj se njegova raba za uradni jezik še vse bolj omeji, kakor se je to že do sedaj zgodilo; kajti do sedaj se je v tem oziru še jako malo, toliko kot nič zgodilo. Dalmatinski deželni zbor je sicer že predlanskim sklenil hrvaščino za uradni jezik vpeljati po vseh ondašnjih uradih, naj že bodo tisti cesarski ali deželni in je dotično postavlo predložil vladi v potrjenje. Na odgovor pa še dandanes čaka. Iz tega namena vložil bo sedaj spomenico in od odgovora odvisno je tudi, če bodo Dalmatinci prišli in državni zbor ali ne.

Vnanje države.

Papežovo poslanstvo na Kitajskem dobilo je poleg svojega navadnega še drug izreden pomen, kar bo namreč Francoze še bolj razkačilo. Bismark je določil, da morajo Nemci na Kitajskem prebivajoči odslej na dalje le nemške potne papirje imeti. Ta odlok je Bismark izdal posebno zaradi nemških misijonarjev, ki na Kitajskem evangelij oznanjujejo. Ti so imeli do sedaj kakor vsi drugi inostranci potne liste in druge legitimacije v francosčini pisane, ter so na podlagi pogodeb iz leta 1858 in 1860 bili tudi vsi katoliki in kristijani sploh brez razločka narodnosti pod francoskim varstvom na Kitajskem. Ta Bismarkov korak na to meri, da bodo vsi nemški katoliki in kristijani iz francoskega varstva prestopili pod nemško, kar bo Bismarku bolj ugajalo zaradi njegove prekomorske politike. Nemške katoliške misijonarje sprejel je Bismark pod svoje varstvo, pa tudi zato, ker zahteva, da naj mu poleg oznanovanja vere delajo tudi propagando za nemško državo. Sv. oče so se začeli bati za nemške misijonarje, in prav tem možem je sedaj v prvi vrsti potreba podpore sv. stola, katero bodo v papeževem poslanstvu vedno našli. Sicer je pa tudi potrebno, da se tako poslanstvo ustanovi, ker bi sicer misijonarji raznih narodnosti ondi živeči, ne imeli nobenega pravega sredotočja. Poleg tega pa francosko varstvo tudi ni kaj prida, sicer bi ne bili rok križem držali, ko so Kitajci po Anamu in drugod kristijane in misijonarje kar četoma klali in jih deloma še kolejo. Na vsak način je toraj Rim modro vkrenil, ker je ondi svojo nunejaturu ustanovil.

Ruski časniki pravijo, da **Rusija** misli stopiti iz trocarske zaveze in v politiki svojo pot hoditi, a dopis iz Petrograda temu oporeka, ter pravi, da je napačno, ako se trdi, da so v Kissingen-u in v Gostincu obravnavali in sklepali ne glede na Rusijo. Za razrušenje te zveze (trocarske) sedaj ni povoda, kajti namen te zveze je ohranitev miru, a temu se nikjer nasprotno ne ravna. Složno postopanje teh treh vlasti je ohranilo mir na balkanskem poluotoku; sicer je res zgubila Rusija nekaj svojega vpliva, Avstrija pa si tega ni izkoristila, tudi Prusija iz homatij na vzhodu za-se ni nič pridobila. Da se je vzhodno-rumelijsko vprašanje tako rešilo, tega je kriva le Angleška. Rusiji pa nikakor ni treba pridobiti nazaj svobode pri svojem postopanju, ker te svobode niti nikoli zgubila ni, in Rusija se je pri trocarski zavezi le toliko zavezala, da ne bode storila kaj takega, kar bi bilo občenemu miru nevarnega. Akoravno je zadnja kriza na balkanskem poluotoku Rusijo opomnila, da naj bode oprezna do svojih zaveznikov, in akoravno se je tema dvema potrebno zdelo gledati na to, kar bi se znalo zgoditi na vzhodu ter skleniti poleg trocarske zaveze še posebno pogodbo med seboj, vendar zaradi tega ni vzroka trditi, da se je razrušila ta zveza in da se je ruska politika zasukala na drugo stran; kajti ta ostane, kar se tiče ohranjenja miru v polnem soglasju z Dunajem in Berlinom, in je sedaj, kakor poprej, popolnoma svobodna v svojem postopanju, da varuje to, kar Rusiji koristi.

Letošnji Veliki Šmaren je bil skoraj po celi Evropi več ali manj politiki odločen. Tudi **Francozje** so si ga v tem oziru izkoristili. Napoleonova stranka napravila je namreč velik banket, katerega se je 800 pristašev vdeležilo. Veliki Šmaren je bil namreč družbinski praznik Napoleona I. Pregnani princ Viktor Napoleon postal jim je svoj pozdrav, katerega je predsednik Jollibois pri banketu javno prečital, ter je rekel, da današnja slavnost takorekoč ni družega, nego le majhen in nepomenljiv družinski praznik, kateremu bo prav kmalo druga posledica sledila. Napoleonovi prijatelji se zbirajo in ne bo dolgo, da se bodo zbrani sošli in Parizu pokazali svojo moč. Na banket prišel je tudi starček, 96 let star mož, ki je bil z Napoleonom I. na otoku sv. Helene skupaj. Prihod in vdeležitev tega starčka je zbrane Napoleonovce tako navdušila, da so jeli, kakor iz enega grla kričati: „Živio cesar, ob tla z republiko!“ Na ravno tistem banketu je bil tudi razgovor o Bismarku in so bili večinoma tega mnenja, da Bismark ne bo dolgo gledal radikalskih kozlov, ker se mu nevarni zdé za evropejski mir. Posebno pa Bismark že dolgo časa jako nezaupljivo francosko severno mejo opazuje. Pobalinska nesramnost v Lyonu izvestno tudi ne bo prav nič pripomogla, da bi se Bismark kaj bolj prijaznega Francozom kazal, kajti zasramovanje je veljalo tako Nemcem, kakor Avstrijem.

Splošna volilna pravica, to je geslo, ki se ravnokar po Belgiji od enega kraja do drugega razlega; ondašnji delavci jo strogo zahtevajo. V to napravili so tudi na Veliki Šmarni dan velikanske manifestacije, kakoršne so komaj mogoče. Mislite si tolpo od 20 do 30 tisoč delavcev iz vse okolice Bruselske in iz bližnjih mest, ki napovedó javno, da pridejo v nedeljo v Bruselj javno pokazat se, da bode narod, da bode vlada vedela, kaj da hočejo in česa da jim manjka. Ko so se letos enkrat že delavske manifestacije prav slabo obnesle in jih je mnogo padlo po svinčenki zadetih, še več pa moralo v ječo, mislila si je vlada, da bo zopet kaj takega, kar se je bilo na spomlad primerilo, da bodo namreč delavci razsajali. Zato je pa tudi v hitri 7000 vojakov in 15.000 oboroženih mestjanov kviško spravila, da naj bodo, če bo treba, za red skrbeli. Vsi so bili po vojašnicah pripravljani. Delavci pridejo par za parom,

gruča za gručo za skupno belgiško zastavo; vsako rokodelstvo imelo je pa še posebej svojo lastno zastavo, katerih nekatere so bile s črnim pajčolanom ovite v znamenje žalosti za tistimi, ki so letošnjo spomlad v revoluciji padli. Delavci so toraj prišli, napravili po mestu velikansk spreved, ki je bil v vsakem oziru vzoren ter so zopet mirno brez grdega vpitja, brez pridušanja, brez kletve odšli. Le to so tu pa tam navdušeno zaklicali: „Živela splošna volilna pravica!“ Po klobukih in na kapah so imeli pripete liste, na katerih je bilo brati: „Splošna volilna pravica; naša pravica je to in mi jo hočemo dobiti!“ Kdor jih je opazoval, je takoj lahko spoznal, da ta manifestacija nikakor ni le prazna šala, temveč ima jako velik pomen, da si ljudje po lepem potu dobiti skušajo, kar se po navadi le po velikih neredih pribojuje. Če bi pa belgiška vlada kljub temu še dalje gluha ostala, pripravljeni so delavci tudi drugačno pot poskusiti, da pridejo do svojih pravic. Tedaj bo pa tekla kri! Opoludne se je spreved delavcev pričel in je trajal do 4. ure popoldne brez najmanjšega nereda, da vojakom niti venkaj ni bilo treba hoditi in ne mestjanom. Delavci so se takoj na to razšli in ob zvečer že ni bilo nobenega tujega delavca več v Bruselji. V resnici, kaj takega je le v Belgiji mogoče.

Angleški parlament v jeseni ne bode imel zasedanja, precej ko mine ta sesija, bode odreden do konca januarja. Salisburyjevo ministerstvo je zaradi irskih zadev postavilo odsek za posvetovanje.

Preiskava v **Carigradu** proti tistemu Bolgaru, ki je na velikega vezirja streljal, je dognana in iz tiste se vidi žalostno turško gospodarstvo zadosti jasno. Vsa ta dogodka ima svoje korenine še v rusko-turški vojski. Tedaj je namreč omenjeni Bolgar — turške vere — toraj kukavica iz Adrijanopelja pobegnil, le da bi ne prišel pod kristijansko oblast. Zapustil je ondi svoje posestvo in hišo, ktere se je takoj po njegovem pobegu njegov stričnik polastil in sicer prav po njegovi volji. Pred svojim begom ga je namreč naprosil, da naj pred sodnijo prevzame njegovo posestvo, katero naj mu bode potem izročil, kedar Rusi odidejo. Stričnik je vbogal, toda le prvo polovico. Rusi so odšli, on pa ni hotel več slišati kaj o tem, da bi posestvo zopet odstopil in lastniku povrnil. Iz tega je nastala prva tožba; tožnik, omenjeni Bolgar, reven kot pravi berač, ni imel nič družega za sodnika, kakor le svojo tožbo in pravico. Stričnik njegov pa precej denarja in s tem je mož zmagal. Na ta način se je tožba vlekla tako daleč, da je mož v vseh instancah drugo za drugo propadel in to osemkrat. To ga je tako razdirjalo, da si je sklenil pravice pri velikem vezirju samem iskati. A tudi ta mu je rekel, da kjer je vže toliko sodnikov pred njim našlo pravico na strani stričnikovi, tudi on ne more drugače razsoditi. Med tem je pa tudi Allah nesrečnega Bolgara odpadnika nekoliko privil. Žena in mati vlegli ste se mu h krati obe na smrtno posteljo in on ni mogel nobeni več pomagati, ker niti solda več ni imel v svoji posesti. Za to je sklenil velikega vezirja umoriti, ker si je domišljeval, da je on vse njegove nesreče vzrok in pa pred sultana je želel priti. Kaj se bo z njim dalje zgodilo, se še ne vé. Pred sultanom je pa že bil.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 16. avgusta. (Petindvajsetletnica v Žalini.) Petindvajset let je lepa in imenitna doba človeškega življenja. Mašnik, kadar je srečno dovršil četrtoletje trudapolnega delovanja v vinogradu Gospodovem, si pač želi izreči iskreno zahvalo dobrotljivemu Bogu, da ga je ohranil živega in zdravega pri mnogih nevarnostih. Pač si želi v družbi svojih dragih součencev ozreti se nazaj in v spomin poklicati si vesele in žalostne ure, ktere je preživel v teh dolgih letih. Pač si tudi želi v združenih molitvi spominjati se umrlih svojih tovarišev in duhovnih bratov, in pokrepčati si srce in moči za prihodnje delo v svojem svetem poklicu.

To je namen petindvajsetletnice in prav zaradi tega smo se bili sošli 10. t. m. nekteri petindvajsetletniki v Žalini. Bilo nas je malo, samo pet gg.: Mih. Bogolin, župnik na Ajdovci, Jos. Preša, župnik v Pečah, Pet. Režek, župnik v Starem Trgu pri Poljanah, Lovro Urbanija, župnik v Žalini in P. Benjamin Fabjan, redovnik v Ljubljani.

Kakó, da le pet? Kje pa so drugi? — V večnosti. Pet namreč jih je umrlo gg.: Pr. Jan, župnik na Robu, Jan. Janša, duhovnik v Colu, L. Mazek, župnik na Črnučah, Jan. Tomazin, župnik v Dragatuši in P. Avgustin Pernar, redovnik v Samoboru. — Trdno upamo, da so tudi ti v nebesih obhajali svoj jubilej združeni z nami v bratovski ljubezni.

Trije pa se niso mogli vdeležiti slovesnosti zaradi bolezni gg.: Jurij Jarec, vpokojen kapiteljski vikar v Kranji, Lovr. Menciger, župnik na Golem in P. Kalasancij Margreiter, redovnik v Samoboru.

Slavnost naša vršila se je zaradi malega števila jubilarov nekako skromno in tiho, vendar pa dostojno in povsem vredno visokega pomena, ki ga ima petindvajsetletnica mašništva.

Strel in vbrano zvonjenje je sprejelo nas došle v prijazno Žalino. Iz zvonika vibrle so velikanske trobojnice: papeževa, cesarska in slovensko-narodna. Pet krasnih slavolokov s primernimi napisi je pozdravljalo dohajajoče jubilate. Cerkev od zunaj in znotraj vsa prenovljena in praznično opravljena, vsa v zelenji in vencih.

Srečno smo došli vsi že 9. t. m. v Žalino. O, kaki prizor; kaka čutila! — Kdo jih bo vse izrazil in popisal te občutljeje, kteri so nas sprehajali, ko smo se čez toliko časa zopet videli — zdravi in veseli! — Pred 25. leti smo si v roke segli k slovesu čvrsti, živahni mladenči, in — danes si segajo postarni osiveli možje, kteri bi na drugem kraju srečevaje se znabiti še poznali ne bili, in vendar se ti zdi, kakor bi bili včeraj skupaj sedeli na šolskih klopih. Oj blažena leta, brezskrbna in vesela! Že spomin na vas je blaživen.

Cerkvenih opravil ne bom na drobno opisoval. Vse se je vršilo, kakor je pri takih priložnostih navada, z največjo slovesnostjo. Povem naj le, da je bila lepa Žalniška cerkev oba dni polna vernega ljudstva. Pristopilo jih je tudi prav mnogo k sv. obhajilu, kar dela vso čast gospodu župniku in župljanom.

Slavnostni govor je imel g. župnik Režek po reku: „Hvalil bom gospoda vsak čas; njegova hvala bodi vedno v mojih ustih.“ Ps. 33. 2. — Veliko sv. mašo ž. blagoslovoma in „Te Deum“ je pel P. Benjamin, vsi drugi smo asistirali. — Orgljanje in petje je bilo vseskozi lepo in slovesnosti primerno.

Drugi dan 10. t. m. je bil sopraznik sv. Lovrenca in god domačega gosp. župnika. Jubilarom v veliko radost so mu prišli srečo vošit sosednji gg. duhovni tovariši in prijatelji, tako, da se je vsedla dokaj lepa družba k obedu. Vrstile so se navadne zdravice in napitnice druga za drugo: Sv. očetu Leonu, mil. gosp. knezo-škofu Jakobu, svetlemu cesarju Francu Josipu itd.

Toda — vse na svetu mine! Minule so tudi te mило-vesele ure le prehitro. 11. t. m. smo se poslovili ter razšli s solznimi očmi, želé si, da bi se še kedaj videli! Mar li se bomo? Kdo vé? vsi že težko!

Iz Železnikov. Javno tombolo, katero je priredilo tukajšno slovensko bralno društvo k slovesu odhajajočemu dosedanjemu duhovnemu pomočniku čast. g. Mateju Kljunu in podpredsedniku bralnega društva, se je jako lepo vršila. Pričela se je zabava s petjem, potem je deklamoval g. Janko Kunstelj, dijak: „Slovo in naročilo.“ Ko je bilo to končano, pričela se je tombola s primernimi dobitki. Po tomboli imel je še g. Franc Grošelj, tajnik bralnega društva, kratek nagovor na g. Kljuna za slovo, v katerem pravi, da so se zbrali udje društva kakor večkrat, a tistega veselja, ko drugokrat, ni, ker vsak vé, da čast. gospoda, kteri je toliko storil za društvo, ne bodo več med seboj imeli. A če tudi bomo telesno ločeni, veže naj nas vedno vez ljubezni, saj smo vsi sinovi ene in iste matere Slave; vez zvestobe v prijateljstvu in v delovanju za narod; vez sloge, da nesrečna needinost nas ne bode še bolj razkosala ter nam še večega zla prinesla, kakor nas že tako tare. Naj doni vedno med nami glas znane pesmi ter klije v našem srcu:

Bratec, daj mi roko tvojo,
Da jaz podam ti roko svojo,
Da srce svesto kakor zdaj,
Ostalo bo na vekomaj.

Z Bogom, na svidenje!

Iz Vrhnike, 18. avg. Igralno osebje Ljubljanskega dramskega društva predstavljalo je v nedeljo 15. t. m. v naši čitalnici igro „Zmešnjava na zmešnjavo“ na korist dramskemu društvu v Ljubljani z jako ugodnim vspehom. Občinstvo, katerega je bilo prav mnogo, odlikovalo je igralce Ljubljanske in petje našega vrlega mešanega zbora živahnim ploskanjem. Omeniti moramo, da je ta večer posebno Giz. Nigrinova (Gvozdenka) izvrstno naslikala značaj svoje uloge. Predstavi sledil je ples, ki je trajal pozno v noč. Na svidenje!

Iz Goriške okolice, meseca avgusta. (Sklep k mojim topliškim dopisom; ¹⁾ nekatere dobre lastnosti pa strasti italijanskega

¹⁾ Glej štev. 160, 161, 162, 163 in 165 „Slovenca“ t. l. Pis.

naroda.) Da Vam nisem poslal iz Tržiških toplie nobenega dopisa za onimi štirimi, je edini razlog ta, da sem odrinil iz toplie že 20. julija zvečer ter se nekoliko pomudil pri znancih in prijateljih in nisem potem več časa imel. Toplice so mi zelo vgašale in ko sem se čutil okrepčanega, sem po šestkratni kopeli odpotoval, akoravno sem imel namen Vam vsaj še jeden dopis od tamkej poslati. Toraj naj spopolnuje pa ta dopis, kar sem namenil še „Slovenca“ sporočiti.

Da zdravilne kopeli Tržiške koristijo ter okrepčujejo zdravstveno stanje, sem se jaz že v drugič prepričal. Ravno tako je našlo pomoč v betežnostih mnogo drugih, s katerimi sem imel priliko govoriti.¹⁾ Stvarnik nebes in zemlje je zares vse prav mojstersko vstvaril. Tržiške toplice so bile nek že ob času Rimljanov znane, ali niso bile vravnane po sedanjih šegi. Tudi ob vladanju beneške republike se za nje ni še nihče brigal. Se le v tem stoletju jih je vravnala s poslopjem vred neka Tržaška družba. Zdaj so pa lastnina znanega Tržaškega vladnega svetnika, dr. Rablna. Ker so pa sred močvirja (tik državne ceste), ne more nihče dalje časa zaradi mrzlice tam stanovati; zlasti pa ne pozimi, ker vdarjajo po nekod tudi morski valovi ob hudih morskih nevihtah v eno uro dolgo pa blizu pol ure široko močvirje. Zato ga ni mogoče izsušiti brez posebno velikih stroškov, ki bi pa javljne nesli dotične obresti. Kakšen knez Torlonia, ki je vsušil fučinsko jezero sred Apeninov na Neapolitanskem, bi se morda lotil tega podvzetja, kdo drugi pa komaj.

Močvirja polovica je last Tržiške občine, polovica pa kneza Hohenlohe v Devinu. Kar ga je bilo z malimi stroški lahko vsušiti mogoče, so ga vsušili, to je blizu trga; ostalo imajo za rast stelje, kjer raste trstje; nekaj ga pa obdelujejo kot rižno polje. Vse pa služi v izvrsten lov na morske ptice, osobito povodne morske race ali „mazzurine“ imenovane. Kar je bilo še pred 200 leti — kakor pravijo — tu po vsem obsegu močvirja zaklonišče ladijam²⁾, je to zdaj znamenje, da se je morje nekoliko od kopnega odmaknilo. Bližnje pristanišče, pa le za ribiške čajke (čolne), je pol ure oddaljeni „porto Rosega“, ktero so napravili v začetku tega stoletja.

Ker je imel dotični podvzetnik pri delovanju in kopanju tega zaklona velikanski dobiček, se je toraj (menda leta 1817) vnel velik prepir med občino Ronchi — ktera je tudi pomagala z obilnim doneskom pri napravi tistega — in Tržičem, tako, da je prišlo do tepeža med obema in zato so dali tistemu pristanišču ime porto „Rosega“, kar pomeni po našem toliko, kot „Hrustanje“, ker je dotični podvzetnik veliko denarjev omenjenima občinama pohrustal. Tako mi je to stvar razložil neki Tržiški meščan.

Mesto je zastran došlih kopelnih gostov v poletju prav živahno, ter služi tudi mnogim bogatim Tržaškim družinam za letovišče. Pred 35. leti je štel komaj 2500 prebivalcev, zdaj pa jih šteje nad 3800, poleg 2000 nepristojnih delavcev in delavk v peterih tovarnah: 1. za barve; 2. za strojbo kož; 3. za cikorijo in ribe v zaprtih škaticah; 4. za prejo in barvanje, in 5. za katunsko prejo; vse te velike tovarne so postale večidel v poslednjih letih. V njih dela mnogo delavcev in delavk iz onstran državne meje, ki bi morali sicer pri njih mačehi — v zedinjeni Italiji — lakoto trpeti! Usmiljena mati Avstrija pa daje tudi tistim nehvaležnejšem kruh, akoravno ga večidel niso vredni, ter dobroto le z nehvaležnostjo povračujejo.

Da so ljudje po zunanem večidel dobri Avstrijci, ker pod Beneško republiko je bilo mesto brez obrta in le kmetiška in ribiška vas, se lahko umeva. Da se vmes tudi kaka „irredentovska“ ptica nahaja, sem že omenil; le to naj v popolnenje dodam, da oni gospod, ki je hotel krstiti na ime laške kraljice onega otroka, ni noben „konte“, kakor sem pozneje zvedel, ampak je lastnik ene tamkajšnje gostilne, ki nosi na trdki tudi ene baže ptice; ima pa enega znanega brata iz Gorice, že 1868 pregnanega „irredentovca“ v Videmski pokrajini (P. K. v Codroipu), ki je svoje dni — javno na ulici v Vidmu — napadel še z drugimi tovarši še zdaj v Gorici živečega c. kr. realnega profesorja č. g. A. Š.

¹⁾ Tudi v za to namenjeni knjigi, ki leži na mizi topliške bralnice, je čitati mnoge pohvale za zadobljeno zdravje. Pis.

²⁾ Se vé, da je bilo morje čedalje bolj plitvo postajalo, dokler se ni spremenilo v sedanje močvirje, ki puhti iz sebe pozimi mrzlihen vzduh. Pis.

Tisti Tržiški „irredentovec“ porabi rad vsako priliko v kako — če tudi bolj otročje — demonstracijo. Tako je tudi enkrat dal pobarvati okna svoje hiše z barvami laške tribojnice, ter zažgal zvečer zad luči, da se je vidila kot „transparent“. Govoril sem tudi s takim, ki je vnet za laško edinost in ki je trdil, da se papežu dobro godi, in da je prost, akoravno je oropan svetnega gospodarstva. Ko sem mu pa jaz oporekal, da to ni res, ker sem se jaz sam v sv. mestu leta 1881 od nasprotnega prepričal, ter da vtegne priti čas, ko bo vkljub onim zloglasnim postavam „leggi garantiggie“ primoran Rim zapustiti, je djal nevoljno, da papež vendar ni gospodar kaj takošnega storiti. Prijel sem ga takoj za besedo, rekoč: Lepa prostost in svoboda! Potem takem ni res, kar ste ravno trdili, da bi bil namreč papež svoboden, če še toliko ni sam svoj gospodar, da bi storil kar je Njemu in cerkvi na korist in potrebno. Umolknil je ter ni vedel kaj odgovoriti.

(Dalje prih.)

Iz Lurda, 15. avgusta. Prvo pot, ktero vsak romar v Lurdu napravi, je pot k skali, na kateri je govorila brezmadežna Devica k Bernardeti. Kdo bi popisal občutke, kateri navdajajo romarja, ki prvokrat semkaj dojde! Neovrgljivi so dokazi, ki spričujejo vsakemu pametnemu človeku, da je na tem mestu resnično stala Devica Marija. Ljudje, ki so zavrgli vse božje razodetje, ki so kristijani le po imenu, — ti ljudje se vé se posmehujejo vernemu ljudstvu, ki v toliki časti ima ta sveti kraj. Toda čudeži, katerih razumen človek več tajiti ne more; čudeži, ki so spreobrnili ateiste; posebno pa čudeži spreobrnenja zastaranih grešnikov, ki so se spreobrnil na priprošnjo Matere Božje, so živo spičevanje, da je na tem mestu resnično prikazen imela Bernardeta Sourbiron. — Po kratki molitvi pred podobo Matere Božje v votlini se podam na telegrafično postajo, ki je pa več ko četrt ure oddaljena od jame in cerkve, da pozdravim svoje rojake v domovini. Po večerji grem k cerkvi, ki je pozidana nad jamo prikazni: toda, akoravno je bilo še le $\frac{3}{4}$ 8, je cerkovnik že rožljaj s ključi in kazal ljudem pot zvun cerkve! Mislim, da se zaklepa cerkev zataga voljo tako rano, da bi nepoklican romar cerkve v temi ne oropal. Pred jamo in v jami smo pa molili glasno litanije, sv. rožnji venec, pa 5 očenašev in sicer: 1. v zahvalo, da nas je angelj božji srečne semkaj pripeljal, 2. za sv. Očeta, 3. za našo vladarsko družino, 4. za našo rodovino, 5. za vse ranjke, ki so se priporočevali našim molitvam. V nedeljo zjutraj (15. avg. velika Gospojnica) so se začele sv. maše. Duhovnikov nas je bilo sicer veliko, 195, vendar smo lahko vsi prišli na vrsto; maševati se je jelo že ob 2. uri popolnoči. Ob 9. uri je služil skupno sv. mašo nadškof in papežev poslanec iz Lisabona (na Portugalskem); ob 10. uri so imeli Čehi pred jamo pridigo. Govoril je krasno in navdušeno, kakor še nisem slišal govoriti, župnik Bezstarosty iz Budišave na moravskem. Predmet njegovega govora so bile besede sv. pisma: „Blagor človeku, ki posluša moje besede“; „blagor človeku, ki spolnuje vse to, kar je blažena Devica Marija naročila Bernardeti: moliti za grešnike, srečen bo, če ne na tem, pa na onem svetu“. Mož je pa vpletal v svoj češki govor stavke v francoščini, latinščini in nemščini. Gostilnice v Lurdu so prav dobro vrejene, ljudje prijazni in pobožni. Vreme nekoliko deževno, pa prav prijetno. Jutri pišem zopet kaj.

Domače novice.

(Nasledki Grünovih komedij.) Včeranja „Politik“ ima sledeč odlomek iz Ljubljane: „Ljubljanski državni pravdnik toži kandidata filologije g. Antona Mikuša zaradi hudodelstva javnega nasilstva in zaradi prestopka razžaljenja straže pri poslednjih Anastazij-Grünovih dogodkih. Gg. dr. I. Tavčarja, dr. J. Drča, Antona Zagorjana in Ignacija Valentinčiča toži pa državni pravdnik zaradi prestopka proti javnim naredbam. Prvemu gospodu bo se zagovarjati pred c. kr. deželno sodnijo, poslednji štirje bodo imeli pa v Križankih obravnavo pri c. kr. mestno deleg. sodniji.“

(Za presvitlega cesarja) opravljala se je včeraj po vseh mestnih in predmestnih župnijskih cerkvah služba božja, ktere so se uradniki in učitelji vdeležili.

(Po petdeset goldinarjev) daroval je kranjski

deželni glavar grof Thurn Ljubljanskim revežem in pa katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov za zidanje društvenega doma.

(Treščilo) včeraj ni v Črno vas, temveč v Ilovco na močvirju in je ena šupa pogorela.

(Razpisana) je četrta učiteljska služba v Črnomlju. Nese 400 goldinarjev. Prošnje do 10. septembra.

(Deputacije) učiteljstva Novomeškega okraja, ondašnje meščanske straže in požarnih gasilcev prišle so včeraj k c. kr. vladnemu svetniku g. Ekelnu v Novem mestu s prošnjo, da naj izvoli njih najponižnejše čestitke potom deželne vlade sporočiti presvitlemu cesarju.

(Čebele) so se letos na Igu pod Ljubljano na sv. Lorenca dan prav dobro prodajale, ker jih ni bilo prav posebno veliko. Vsega skupaj pripeljalo se jih je 320 panjev. Pokupili so jih največ St. Viščani in Vižmarci, panj po 3 gold. Na veliki Šmarni dan je bil drugi somenj, ki je bil pa slabši od prvega in tudi čebele so bile ceneje, dobivale so se že panj po 2 gld., pa tudi po poldrugem goldinarji. Ta dan so pa Posavci prav pridno po njih segali.

(Volilni shod) skliče g. kanonik dr. Gregorec 22. t. m. popoldne ob 3. uri v „Narodnem domu“ v Ptuj za veliki Ptujski okraj ter vabi na blagovoljno vdeležitev.

(Na cesarjev rojstni dan) stali so v Tržaški luki vsi Lloydovi parniki sijajno razsvitljeni, ter se je na njih zažigal tudi umetalni ogenj. Po mestu svirala je vojaška godba počitnico, ktere se je vse polno občinstva vdeležilo. Da se tudi lahonov ni manjkalo, to razume se samo po sebi. Po donkončani počitnici jeli so nekteri vpiti „Evviva Italia“, „Evviva Garibaldi“ in kar še drugega takega lepega znajo. To je pa poštene Tržčane tako vjezilo, da so šli kar tolpomoma pred vredništva čanikov „Šalobarda“ in „Impertinente“, kjer so razbili po nekoliko oken. Od ondot hiteli so pred lahonsko telovadnico, kjer je tudi jelo v šipe kamenje leteti. Ko bi ne bil takoj krepak oddelek redarjev pritiskal, bi bili Slovenci v svoji opravičeni jezi laško telovadnico raznesli. Laška telovadnica in vredništvo omenjenih dveh listov, to so vam gnjezda strupenih gadov, ki na Avstrijo in njenega vladarja od daleč sikajo.

(Ljudsko šolstvo) je v Trstu prav lepo razvito, le škoda da vseskozi na italijanski podlagi. V mestu samem je 11 ljudskih šol in pa 8909 učencev, v okolici pa 10 ljudskih šol z 2631 učenci. Učitelj je bilo v mestu, kakor „Ed.“ sporoča 71, poleg 76 učiteljic, v okolici pa 18 učiteljev in 18 učiteljic.

(Računski sklep) „prvega občnega uradniškega društva Avstro-Ogerske monarhije“ na Dunaji (IX., Kolingasse 15) — vzajemno zavarovalnega društva za življenje — v mesecu juliju t. l. Pri „prvem občnem uradniškem društvu“ došlo je meseca julija 705 zavarovalnih pogodb za življenje čez 733.000 gold. kapitala in 6590 gold. rente; vsprejetih je bilo 591 ponudb za 587.000 gold. kapitala in 4580 gold. rente. Skupno stanje vseh v moči stoječih zavarovalnih pogodb šteje 48.739 polic za 47.481.635 gold. kapitala in 227.959 gold. rente. Vsled poteka pogodb izplačano je bilo v pretečenem letu 349.000 gold. in od kar društvo obstoji (1864. leta ustanovljeno) pa 5.996.000 gold. To je jedna najsolidnejših in najvarnejših zavarovalnih društev za življenje, ima nad 7.000.000 gold. rezervnega kapitala.

Narodno gospodarstvo.

Mlekarska zadruga v Ljubljani.

(Konec.)

Preobširen bi postal, ko bi hotel navesti cel način preračunjenja vrednosti mleka, le toliko naj še poudarjam, da ne vsako mleko se enako plačuje, ampak kdor pošilja jako dobro tolsto mleko, bo za liter več prejel od onega, ki pošilja v zadrugo sicer pošteno, pa bolj pusto mleko, kakoršno je n. pr. od mladovnih molznih krav ali od holandskih krav, ki sicer veliko pa malo tolstega mleka dajo. Ta način se mi dozdeva pravičen, ker sicer bi oni, ki bi imel holandske krave, kaj dobro opravil, zadruga bi pa trpela, ker le tolsto mleko bo obračunano od kupcev, pa tudi iz takega bo kaj masla.

Slehn mesec mora ravnateljstvo te obračune vrednosti v mesecu doposlanega mleka naznaniti društvu.

§ 13. razpravlja o rezervnem zakladu.
§ 15. o preprih, ki se izključljivo po cenicev razsodbi poravnava in voli družnik svojega, zadruga svojega in glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske svojega načelnika tej razsodni skupini.
§ 16. določuje pogoje, pod katerimi je mogoče izstopiti iz zadruge. Vsakdo more koncem leta izstopiti iz zadruge, vendar more to naznaniti 2 meseca pred sklepom leta.
§ 17. določuje pogoje za razpust zadruge.

Poseben opravljeni red, katerega občni zbor odobriti ima, določuje opravljenik, ki se slehernemu družniku pri vstopu izroči in po katerem se ima družnik strogo ravnati pri 1. krmljenji krav, 2. pri molži, 3. pri hlajenju in shranitvi ter prevoznji mleka.

Ta opravljenik podučuje, kaka krma se ne sme pokladati, kako se mora paziti na snažnost ne le posode, ampak tudi pri molži, katero mleko se ne sme pošiljati, in sicer mleko od krav, ki so bolne na vimenu ali sploh bolne,

od krav, ki so v visoki dobri brejosti ali pa prve dni po teletenji,

od krav, ki so se vse vtrojene iz daljnih trgov še le prignale.

Te naredbe so potrebne, ako hoče zadruga obvarovati se škode in zgube ne le denarne, ampak tudi moralne, ker s pokvarjenim mlekom bi kmalu zgubila dobro ime in s tem kupce.

Nadejam se, da iz te razprave bodo zamogli kmetovalci do dobrega spoznati namen mlekarne zadruge, katero nasvetujem in želim le, da bi moj nasvet našel odmev vsaj za začetek pri večjih kmetovalcih, ki naj bi se v velikem številu zbrali, ko bodo od sl. kmetijske družbe vabljeni k posvetovalnemu shodu, v katerem se bo zamoglo marsikaj še določiti ali prenatrditi, kakor bodo gospodje za dobro spoznali. Jaz sem le za temelj podal moje nasvete in radosten bom, ako bodo naši gospodarji združili se v mlekarso zadrugo, ki bo sigurno v korist kmetovalcem.

Kar mi bo le moč, podpiral bom rad zadrugo, ki ima po mojem prepričanju prelepo in važno nalogo za našo domovino, ki gotovo potrebuje vsestranskega napredka, posebno pa v kmetijstvu, stebru naše domovine. Ne strašimo se ne nekoliko težkoč, z dobro voljo bo vse doseglo se, ako le bodo res skrbni možje sprejeli stvar v roke. Naši kmetovalci potrebujejo zadrug, ktere bodo pripomogle, da bodo zamogli naši gospodarji po poštenih cenah spečavati svoje pridelke. Le zadruge bodo zamogle našim pridelkom pridobiti kupcev tudi v veliki svetovni kupčiji. Časi so drugi in po teh morajo se ravnati kmetovalci, ako nočejo zaostati in propasti.

Fr. Povše.

Telegrami.

Praga, 18. avgusta. Po izvestnih sporočilih iz Liebena kuja se ondi 34 jirharjev, 7 so jih zarad izživljivega obnašanja zaprli. Drugi prebivalci ondi so mirni.

Potsdam, 18. avgusta. Povodom rojstnega dne avstrijskega cesarja imeli so pri nemškem cesarju veliko kosilo; povabljeni je bila vsa cesarska družina in pa avstro-ogrske poslanstvo.

Metz, 18. avgusta. Danes zjutraj umrl je tukajšnji škof.

Umrli so:

18. avgusta. Jožef Gole, delavčev sin, 4 leta, Marija Terezije cesta št. 26, škarlatica.

V bolnišnici:

16. avgusta. Meta Zupančič, uradnega sluge vdova, 53 let, Erysipilas. — Helena Cimerman, delavka, 21 let, Morb. Brighti.

Tuji.

17. avgusta.

Pri **Maliu:** Dr. vitez Ott, c. k. državni predsednik, s soprogo, z Dunaja. — Just in Henle, trgovca, z Dunaja. — Janez Müller, trgovec, iz Reinscheida. — J. Mühlebach, zastopnik zavarovalnice, iz Grada. — Janez Richtarič, pravnik, iz Zagreba. — Albert Pucher, nadinženir, iz Celovca. — Zwenkel, zasebnica, iz Sevnice. — pl. Soomeren, zasebnica, iz Trsta. — N. Stamatia, trgovec, iz Trsta.

Pri **Stonu:** G. Blockmann, trgovec, iz Draždan. — K. Fink, nadporočnik v pok., s soprogo, z Dunaja. — Karl Güllich, uradnik, z Dunaja. — Baron Tauferer, zasebnik, z Dunaja. — Schranzhofer in Bruner, trgovca, z Dunaja. — Karl Saacke, trgovec, iz Stuttgarta. — Ljudmila Skribe, učiteljica, iz Ljubna.

Izdajatelj in odgovorni tiskar Josip Jerič.

— Max Eisler, trgovec iz Kaniže. — Janez Zechner, podvzetnik, s hčerjo, iz Brežic. — Max Sinitza, potovalec, iz Celja. — Henrik Toelle in L. Wasmuhl, zasebnika, iz Snežnika. — Dr. Emil Purger, zasebnik, iz Trsta. — Josip pl. Geyk, min. svetnik, z družino, iz Reke. — Franc Mazzoli, zasebnik, s soprogo, iz Laškega Tržiča. — Vogeler, c. k. podpolkovnik, iz Pulja.

Pri **Tavčarji:** Josipina Fitz, trgovčeva soproga, z družino, iz Grada. — Florjan Polz, založnik, s soprogo, iz Pontabla. — Mihel Reiter, krčmar s sinom, iz Pontabla. — Ant. Felser, zasebnica, iz Gorice.

Pri **Južnem kolodvoru:** Franc Dulski, učitelj, z družino, iz Dalmacije. — Jos. Cimoso, pravnik, s sestro, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	731-96	+17-6	sl. szap.	oblačno		
18. 2. u. pop.	734-74	+16-6	sr. jzap.	dež	34-00	
9. u. zveč.	734-84	+14-2	brez v.	oblačno	dež	

Dopoludne oblačno in soparno; popoldne ob 1/4 na 2 huda ura, ploha, pozneje dež. Na močvirju je treščilo. Dež je trajal z malimi izjemami do 6 zvečer. Ponoči se je zopet bliskalo, pa dež je šel. Srednja temperatura 16-1° C., za 2-8° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

19. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 65 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	86 " 55 " "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	121 " 40 " "
Papirna renta, davka prosta	102 " 40 " "
Akcije avstr.-ogrske banke	869 " " "
Kreditne akcije	281 " 60 " "
London	125 " 95 " "
Srebro	— " " "
Francoski napoleond.	9 " 99 1/2 " "
Ces. cekini	5 " 92 " "
Nemške marke	61 " 70 " "

Vožnji red c. kr. priv. južne železnice.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jadni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj Odhod	7-11 zvečer	7-15 zjutraj	8-50 zvečer	1-20 popold.	—
Mürzzuschlag	10-29 " "	10-36 " "	2. 5 po noči	5-25 " "	—
Gradee	12-28 po noči	1-11 popold.	6-11 zjutraj	9-20 zvečer	10-50 dopold.
Maribor	1-49 " "	2-27 " "	8-20 " "	11-30 po noči	2-32 popold.
Pragersko	2-16 " "	— " "	9-11 " "	12-10 " "	3-35 " "
Celje	3-15 " "	3-53 " "	10-30 dopold.	1-45 " "	6-11 zjutraj
Laški Trg	— " "	4-9 " "	10-46 " "	2-4 " "	6-23 " "
Zidani Most	3-51 zjutraj	4-44 " "	11-40 " "	2-45 " "	7-11 zvečer
Litija	— " "	5-29 " "	12-33 " "	3-43 " "	8-32 " "
Ljubljana	5-12 " "	6-14 zvečer	1-29 popold.	5-40 zjutraj	10-20 " "
Postojna	6-39 " "	7-55 " "	3-37 " "	7-50 " "	1-58 po noči
St. Peter	6-52 " "	8-19 " "	4-8 " "	8-22 " "	2-48 " "
Divača	7-19 " "	8-53 " "	4-46 " "	9-2 " "	3-59 " "
Nabrežina	8-16 " "	9-39 " "	5-54 " "	10-14 dopold.	5-40 zjutraj
Trst Prihod	8-42 " "	10. 5 " "	6-30 zvečer	10-50 " "	6-30 " "

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jadni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst Odhod	8-30 zvečer	7-11 zjutraj	10-11 dopold.	6-30 zvečer	7-10 zvečer
Nabrežina	9-19 " "	7-32 " "	10-51 " "	7-17 " "	8-44 " "
Divača	10-3 " "	8-27 " "	11-56 " "	8-31 " "	11-5 " "
St. Peter	10-33 " "	9-3 " "	12-56 popold.	9-25 " "	12-34 po noči
Postojna	10-51 " "	9-24 dopold.	1-21 " "	9-51 " "	1-16 " "
Ljubljana	12-7 po noči	10-52 " "	3-7 " "	12-20 po noči	5-11 zjutraj
Litija	— " "	11-31 " "	3-57 " "	1-15 " "	6-17 " "
Zidani Most	1-24 " "	12-40 popold.	4-59 " "	2-22 " "	7-50 " "
Laški Trg	— " "	1-3 " "	5-22 " "	2-47 " "	8-25 " "
Celje	1-59 po noči	1-20 " "	5-42 " "	3-8 " "	8-54 dopold.
Pragersko	3-2 " "	— " "	7-13 zvečer	5-11 zjutraj	11-15 " "
Maribor	3-29 " "	2-44 " "	7-58 " "	5-55 " "	12-30 popold.
Gradee	4-55 zjutraj	4-15 " "	10-25 " "	8-20 " "	4-35 " "
Mürzzuschlag	6-54 " "	6-33 zvečer	1-47 po noči	11-47 dopold.	9-35 zv. Prih.
Dunaj Prihod	10-11 " "	9-40 " "	6-30 zjutraj	4-11 popold.	— " "

Druge železnične zveze na Slovenskem.

Št. Peter-Reka.

Št. Peter Odhod	7-5 zjutraj	9-15 zjutraj	4-20 popold.	9-40 zvečer
Reka Dohod	8-49	11-17	5-25	11-42
Reka Odhod	5-45 zjutraj	10-25 dopold.	5-25 popold.	8-15 zvečer
Št. Peter Dohod	8-8	12-32	7-50	10-16

Divača-Pulj.

Divača Odhod	9-10 zjutraj	4-5 zjutraj	9-10 zvečer
Pulj Dohod	12-44	8-11	12-26
Pulj Odhod	5-11 zjutraj	11-52 dopold.	4-20 zvečer
Divača Dohod	8-17	4-30	8-11

Nabrežina-Gorica.

Nabrežina Odhod	4-11 zjutraj	10-8 zjutraj	5-48 popold.	10-11 zvečer
Gorica Dohod	6-40	9-4	11-23	6-59
Gorica Odhod	5-11 zjutraj	9-24 zjutraj	4-45 popold.	8-9 zvečer
Nabrežina Dohod	6-41	10-41	6-52	9-8

Zidani Most-Zagreb.

Zidani most Odhod	4-5 zjutraj	4-40 zjutraj	12-50 popold.	5-15 zvečer
Zagreb Dohod	6-51	9-30	4-23	8-00
Zagreb Odhod	8-25 zjutraj	1-33 zjutraj	8-01 popold.	10-28 zvečer
Zidani Most Dohod	10-59	4-21	12-33	1-4

Pragersko-Kaniža.

Pragersko Odhod	3-35 zjutraj	9-35 zjutraj	8-10 zvečer
Kaniža Dohod	6-17	1-15	11-35
Kaniža Odhod	2-45 popold.	11-20 zvečer	5-20 zjutraj
Pragersko Dohod	6-12	1-28	8-7

Maribor-Celovec.

Maribor Odhod	9-15 dopold.	3-5 popold.
Celovec Dohod	1-52	7-30
Celovec Odhod	1-55 popold.	8-11 zjutraj
Maribor Dohod	6-11	12-10

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Št. 7888

Razglas.

(3)

Iz zdravstvenih ozirav prepo-vedalo se je do preklica v političnem okraju

Postojinskem

obdržavanje letnih in živinskih semnjev.

C. kr. okrajno glavarstvo v Postojini, dne 16. avgusta 1886.

Dr. Kiesov

izumil je staroslovno in vednoveljavno

Augsburško esenco življenja,

Ges. dep. Schutzmarke.

Esenca življenja je najbolj varno sredstvo proti mrzlici, krvavi grži in koleri.

Prava je le tista, ki ima zgoreno znamko. Dobiva se na drobno po vseh boljših lekarnah, na debelo pa pri vseh boljših droguistih (materijalistih) in pa pri J. G. Kiesovem v Augsburgu (na Bavarskem).